

15. 5. 2007

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Vládní reforma dává šanci "nové" střední třídě

Navrhovat reformy je nevděčné.

Skóre: 0.51

Název zdroje: Hospodářské noviny

Datum vydání: 15.05.2007

Nadpis: Vládní reforma dává šanci "nové" střední třídě

Strana: 11

Rubrika: názory

Autor: Petr Matějů

Náklad: 61571

Oblast: Celostátní deníky

Zpracováno: 15.05.2007 04:35

Identifikace: DCHN20070515020055 cz

Klíčová slova: Soudě, Trest, právní úpravy, zákonech

Navrhovat reformy je nevděčné. Každá vyvolává naděje i obavy a vždy se najde někdo, kdo tvrdí, že by ji udělal lépe. Navrhovaná reforma veřejných financí je - jak tvrdí vláda - první na cestě ke změnám, kterými naše společnost musí projít, nemáme-li skončit na chvostě konkurenceschopnosti.

Ikona

Soudě dle výroků premiéra na různých fórech, hodlá vláda v rámci možností daných koaliční smlouvou liberalizovat prostředí.

Díky tomu by se pak mělo lépe vést především těm, kteří mohou posílit inovační potenciál země, a hospodářský růst tak postavit na modernější a jistější základ, než jsou montovny stavějící na levné pracovní síle a daňových prázdninách.

Již na první pohled zatím spíše k úsporám směřující reformní balík má v sobě zřetelné prvky podpory pro vzdělanou a na výkon orientovanou část populace, aniž hází přes palubu ostatní. I varování pro "vykuky" hojně vysávající veřejné finance jsou přiměřeně silná.

Jako obvykle - i v případě navrhované reformy veřejných financí - se přitom ve veřejné diskusi k tématu objevila "ikona" střední třídy, o kterou se vede spor. Jak již ukázal Jiří Večerník (HN 3. května), nahlíženo převážně příjmovou definicí "středu", navrhovaná reforma střední třídu rozhodně nepoškodí. Ukázal též, že na reformě neprodělají ani podnikatelé, nepochybně poměrně malá, ale významná část střední třídy.

Mladí profesionálové

Na reformě ovšem mohou některé skupiny i výrazně vydělat. Týká se to především početně větší a z hlediska významu pro inovační potenciál země zřejmě nejvýznamnější části populace - mladých lidí s vysokým vzděláním.

Tato část střední třídy je s ohledem na její rostoucí význam v hospodářském růstu založeném na konkurenceschopnosti běžně označována za "novou" střední třídu: patří sem například lékaři, špičkoví odborníci ve výzkumu či vysokoškolští učitelé. Právě pro tuto skupinu přináší navrhovaná reforma na první pohled zatím jen ojediněle diskutovanou změnu v daňových zákonech usnadňujících příliv evropských peněz do výzkumu. Ty již - na rozdíl od minulosti - budou moci být využívány i k navyšování mezd. Významné zlepšení situace pro tuto skupinu, která bývá v moderních společnostech označována termínem "mladí profesionálové", přináší i navrhovaná jednotná 15% sazba daně z příjmu.

Tito lidé, zpravidla na startu kariéry, mají totiž stále ještě nižší finanční ohodnocení než zaměstnanci s dlouholetou praxí, navíc jsou jejich rodinné rozpočty zatížené půjčkami a hypotékami. Zvýšení disponibilních příjmů proto často realizují druhým zaměstnáním. V řadě případů - jako například u lékařů ve fakultních nemocnicích, kteří své druhé zaměstnání musí vykonávat jako učitelé a výzkumníci na příslušné fakultě - jde navíc o nutnost z titulu profese.

Trest za výkon

Podle současné právní úpravy tito zaměstnanci podávají na konci roku daňová přiznání, která je díky součtu příjmů z více zaměstnání spolehlivě dostávají do mnohem vyššího základu daně, a tudíž do vyššího procentního zdanění. Na rozdíl od podnikatelů si ale nemohou daně "optimalizovat" odečítáním nákladů.

Mnoho vyučujících výzkumníků či lékařů tak na konci roku pravidelně odvádí poměrně vysoké doplatky na dani z příjmů ze závislé činnosti. Tím, že jde velmi často o jedince žijící v manželství s profesně či vzdělanostně podobným partnerem, společné zdanění manželů jim nepomůže. Takto jsou tito mladí profesionálové za svůj výkon "trestáni" více než stejně výkonní podnikatelé.

Navrhovaná reformní jednotná 15 % sazba daně tedy pro tuto významnou část střední třídy bude znamenat značnou daňovou úlevu, a tudíž i mnohem menší frustraci na konci roku, neboť vyúčtování záloh na daň sražených jednotlivými zaměstnavateli, bude jen administrativní formalitou bez vysokých daňových doplatků.

Impulz pro ospalé

Jistě, navrhovaná reforma by mohla být razantnější a důslednější. Ani v této podobě však není bez důležitého prvku, který dobrá reforma má mít - tím je vytvoření příznivějšího prostředí pro ty, kteří nemalou investicí do lidského kapitálu a profesionálním výkonem výrazně přispívají ke zvýšení dynamiky naší spíše ospalé společnosti.

Pokud budou následovat další reformy, zejména pak reforma penzijní a reforma vysokoškolského vzdělání a výzkumu, nejsme na špatné cestě.

Autoři, členové Institutu pro sociální a ekonomické analýzy, pracují na MŠMT

Zpracovatel: [Anopress IT a.s.](#)

